

JAN ABRAHAMSZ BEERSTRAATEN (1622-1666)

Téli táj falusi templommal és befagyott kanálissal | *Winter Landscape with Church and Frozen Canal*

Olaj, fa | Oil on wood, 76,5x110,5 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: AB

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft | 32 877 EUR

Becsérték: 18 000 000 – 24 000 000 Ft

Estimate: 49 315 – 65 753 EUR

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

| Válogatás magyar magángyűjteményekből.

Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1981. október – november, 97. kép

Az autonóm téli tájkép a 16. század végére vált rendkívül népszerű és keresett műfajjá a délnémetalföldi területeken. A flamand iskola vívmányai és a kialakult képi toposzok az északra vándorló flamand művészeknek és a nagy számban terjesztett metszeteknek köszönhetően hamar ismertté váltak a holland területeken is.¹ A holland mesterek téli tájképei kompozíciójukban és motívumaikban megőrizték a flamand tájfestészet hagyományait, de a termé-

zeti és épített környezet tanulmányozásának, topografikus igényű rögzítésének, illetve az atmoszférikus és fényhatások megfigyelésének köszönhetően látványosan megújították a tájábrázolást.²

A téli tájképek különösen izgalmas daraboknak számítanak Jan Abrahamz Beerstraten, a neves amszterdami festőfamília legtehetségesebb tagjának életművében.

1. Hendrick Hondius | Jan Wilsen után: *Januarius*, 1614
Museum of Fine Arts, San Francisco

2. Jan Abrahamsz Beerstraten: Sloten templomának látképe télen, 1640-1666
Rijksmuseum, Amszterdam

3. Jan Abrahamsz Beerstraten: Az amszterdami Paalhuis és Nieuwe Brug télen, 1660-1666
Amsterdam Museum, Amszterdam

Beerstraten téli tájai megtalálhatók többek között a New York-i Metropolitan Museum of Art, illetve az amszterdami Rijksmuseum gyűjteményében is. A művész 1653 és 1666 között dokumentálható munkásságában megkapó precizitással ábrázolta Amszterdam és környékének épített környezetét, valamint rendkívüli érdeklődést mutatott a komplex architektúrák megjelenítése iránt. A jégen korcsolyázó, szánkózó vagy a jégkorong ősét, a *kolfot* játszó alakok jellegzetes motívumait Beerstraten innovatív módon gyakran városi környezetbe helyezte. Képeinek igazi témája így az épületek, a befa-

gyott kanális és a téli égbolt fényreflexeinek festői harmóniája.³ Művészettörténeti érdekesség, hogy a most aukcióra kerülő képet Beerstraten egy 1614-ben készült, a tizenkét hónapot ábrázoló metszetsorozat első lapja, a *Januarius* alapján festette.⁴ A szériát a többek között Peter Paul Rubensszel és Jacob Jordaensszel is együttműködő antwerpeni tájképfestő-specialista, Jan Wildens rajzai alapján metszették.⁵ Wildens hónap-sorozatán egyedül a *Januarius* esetében azonosítható a jelenet helyszíne: a háttérben Antwerpen sziluettje rajzolódik ki, a falu pedig feltételezhe-

tően a közeli Oosterweel.⁶ Beerstraten festményének horizontján szintén Antwerpen látképe sejlik fel, azonban a művész a gótikus templom megfestésénél összetettebb és látványosabb architektúrát ábrázolt. A festményen ezúttal is szürkés-kékes felhőkkel borított égbolt atmoszférát érzékeltető festőisége, a jég, illetve a behavazott táj tónusbeli gazdagsága és az építészeti részletekre irányuló koncentrált figyelem együttes jelenléte figyelhető meg. A vélhetően utólagosan elhelyezett szignó ellenére a színezés és fénykezelés sajátosságai egyértelműen bizonyítják Beerstraten szerzőségét.⁷

SODICS DOMINIKA

1 van Suchtelen, Ariane (ed. by): *Holland Frozen in Time. The Dutch Winter Landscape in the Golden Age*. Zwolle, 2001. 50-51.

2 Ember Ildikó: A holland táj ezer arca. In: *Rembrandt és a holland arany évszázad festészete*. Szerk.: u.a. Budapest, 2014. 484-485.

3 van Suchtelen, Ariane (ed. by): *Holland Frozen in Time. The Dutch Winter Landscape in the Golden Age*. Zwolle, 2001. 65. Wheelock Jr., Arthur K., van Suchtelen, Ariane (ed. by): *Dutch Cityscapes of the Golden Age*. The Hague, Washington, Zwolle, 2008. 52.

4 H. A. J. Hos: J. Wildens inv. J. Beerstraten pinx. *Oud Holland*. Vol 76. (1961) 208.

5 Adler, Wolfgang: *Jan Wildens. Der Landschaftsmitarbeiter des Rubens*. Fridingen, 1980.

6 H. A. J. Hos: J. Wildens inv. J. Beerstraten pinx. *Oud Holland*. Vol 76. (1961) 208.

7 Ember Ildikó: Beerstraten, Jan Abrahamsz: Téli táj falusi templommal és befagyott kanállal. In: *Válogatás magyar magángyűjteményekből*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1981. október-november, 80. oldal

